

ההחלטה הגורלית של טראמפ

written by מאיר בן שבת | 25.01.2026

"מלאי הטיילים של איראן גדל משמעותית מאז הקיץ האחרון. הנזקים שנגרמו למערכי-הייצור שוקמו במלואם" [1] כך הצהיר באחרונה חוסיין (מג'יד) מוסאווי אפתח'ארי [2] מפקד חיל האוויר והחלל של משמרות המהפכה האיראניים. אמנם הוא התכוון לשגר איום ולהרתיע מפני תקיפתה של איראן, אך בעצם דבריו אלה הוא אישר את אחת ההצדקות לפעולה נגדה. כזכור, עניין התחמשותה של איראן והצורך לטפל בו כל עוד חלון ההזדמנות המבצעי מאפשר זאת, היה מהנושאים החשובים שנדונו בפגישת נתניהו-טראמפ במאר-א-לאגו שבפלורידה, לפני פחות מחודש. זה היה לפני שגל המחאות השתלט על סדר היום.

כאשר הנשיא האמריקני נשאל אז ע"י עיתונאים מה יקרה אם איראן תמשיך במאמציה בתחום הנשק הגרעיני והטיילים הבליסטיים הוא השיב: "נצטרך להפיל את איראן שוב אם ישובו לכך ואם הם ימשיכו עם הטיילים הבליסטיים [3] אתמוך בהחלט בתקיפה ישראלית".

בינתיים, כך אפשר להעריך, גל ההפגנות באיראן, חייב את ארה"ב וישראל להניח לזמן מה, את הטיפול בהתחמשות, כדי לא להפריע לסיכויי המחאה להוביל ליעד חשוב יותר: נפילת המשטר.

אמנם זה טרם קרה, אך הביטחון שניתן להשיג זאת [4] גבר. אצל טראמפ חלחלה ההבנה כי כל זמן שמשטר המולות ימשיך לשלוט בטהראן, הוא לא יוותר על שאיפותיו וכל הישג מולו יהיה זמני ומוגבל.

הדיווחים על היקף ההרג והזוועות שהתרחשו בפעולות הדיכוי של מנגנוני המשטר האיראני נגד המפגינים ב-8-9 בינואר, רואים אור רק כעת בגלל הקושי לאסוף את המידע ולגבש תמונה שלמה בלי שירותי אינטרנט רציפים, אך פרסומם בעיתוי הנוכחי, עם השלמת הפריסה של הכוחות האמריקניים באזור, עשוי להיות גם חלק מהבניית הלגיטימציה לתקיפה נגד איראן. בהחלט יתכן שהרטוריקה המרוככת שהפגין הנשיא האמריקני בשבוע שעבר כלפי המשטר, היתה רק טקטיקה של משיכת-זמן, עד להשלמת ההתארגנות הצבאית.

ועדיין, מבחינתו של הנשיא טראמפ כל זמן שלא ניתנה פקודת אש, כל האופציות פתוחות.

האם האיום הצבאי האמין נועד לאלץ את איראן להיכנס להסכם גרעין בהתאם לדרישות מחמירות שארה"ב תציב? [5] אין לשלול זאת, אלא שמהלך כזה ישים קץ לשאיפה להחלפת המשטר ויעצים את אכזבתם של מתנגדי המשטר באיראן מטראמפ.

האם הוא מתכנן להוציא את כוחותיו לפעולת ענישה נגד המשטר? גל הפרסומים אמנם מעלה את סבירותה של אפשרות זו, אך ניתן להעריך כי טראמפ לא יקח את הסיכונים שבפתיחת מערכה, רק בשביל מטרה הזו.

אפשר להעריך שטרומפ מעוניין בהגברת הלחץ במקביל למוכנות להזדמנות להנחית מכה שתקדם את נפילת המשטר ובה בעת גם תיגבה את המחיר על הרג המפגינים ותקזז את ההתחמשות האיראנית. פעולה אחת עם מקסימום הישגים.

לנוכח בעיות היסוד הנמשכות באיראן ההנחה היא כי חידוש ההפגנות הוא רק עניין של זמן. יתרה מזאת, פריסת הכוחות כשלעצמה היא אמצעי לעודד זאת. טראמפ רוצה שכאשר זה יקרה, הוא יוכל לממש את ההבטחה- "העזרה בדרך".

מנקודת מבטה של ישראל, ההתפתחויות בנוגע לאיראן, מציינות בעיקרן מגמה חיובית.

בשום אופן אין להסיק מכך שישראל יכולה לעמוד מנגד ולתת לדברים להימשך מאליהן. עליה לעשות כל שביכולתה כדי שארה"ב לא תתפתה להיכנס למשא ומתן עם המשטר האיראני. עצם קיומו של דיאלוג מדיני, יספק למשטר קרש הצלה מול אזרחיו המפגינים, מאחר שהוא יאותת על האפשרות להגיע להסכמים שיביאו לשיפור המצב.

סוגיה נוספת היא הטיפול בהתחמשות של איראן, בדגש על איום הטילים הבליסטיים ובשים לב, לחלון הזדמנות המבצעי שעומד לרשותה.

ומעל הכל, בלי קשר לסיכוייה של אפשרות זו, ישראל חייבת להיערך מתוך הנחה שהיא תהיה מעורבת בלחימה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 26 לינואר 2026.